

SYLLABUS I LËNDËS “MBROJTJA E PYJEVE NGA ZJARRET”

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit
Titulli i lëndës:	Mbrojtja e pyjeve nga zjarret
Programi:	Shkencat e Pyjeve dhe Mjedisit
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i tretë , semestri i dytë
Numri i orëve në javë:	3+2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Do shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Asoc.Dr. Mirvjena Kellezi
Të dhënat kontaktuese:	mirvjena.kortoci@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	Kjo lëndë ka për qëllim të prezantojë studentët me çështjet kryesore të zjarreve me të cilat përballen pyjet e planetit tonë. Përgjithësime mbi zjarret në pyje. Bimësia pyjore e vendeve mesdhetare dhe kushtet klimatike specifike që favorizojnë zjarret në keto teritore. Disa patologji dhe dëme nga insektet mbi bimët pyjore që krijojnë kushte favorizuese për zjarret. Shkaqet e zjarreve me natyrë aksidentale dhe ciklike. Përcaktimi i vatrave të mundëshme të zjarreve, ngritja e sistemit të vrojtimit sinjalizimit. Masat për parandalimin e zjarreve: masa silvoteknike, mekanike dhe të veçanta. Masat për kufizimin e një zjarri. Efektet e djegies mbi biocenozën e ekosistemeve pyjore. Efektet e djegies masive të pyjeve në ndotjen e ajrit. Mekanizimi dhe motorizimi i procesit të shuarjes së zjarreve në pyje. Paisjet e sigurisë gjatë lokalizimit dhe shuarjes të zjarreve pyjore. Legjislacioni dhe institucionet përgjegjëse mbi mbrojtjen e pyjeve nga zjarri.
Qëllimi i lëndës:	Qëllimi i kësaj lënde mbështet njohjen e strukturës pyjore dhe efektet që shkaktojnë disa shkaktarë natyral të zjarreve në pyje, por edhe aksidental nga njeriu. Mbështetet në njohjen e legjislacionit vendor dhe evropian mbi mbrojtjen e pyjeve si dhe shkaktarët e mundshëm që mund të çojnë deri tek zjarret në pyje.
Rezultatet e të nxënit:	Me përfundimin e këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje që: 1. Të përcaktojnë konceptin e zjarrit në pyll. 2. Të parashikojë infrastrukturën e nevojshme që ndertohet me qëllim parandalimin dhe shuarjen e zjarreve në pyje. 3. Të klasifikojë dhe të monitorojnë dëmin e shkaktuar nga zjarret në pyje.

	4. Të gjykojë mbi zhvillimin e fushatave të ndërgjegjësimit dhe përdorimin e mekanizmave efikase në mbrojtjen e pyjeve nga zjarret. 5. Të kombinojë mënyrat e mësuara për parandalimin konkret të zjarreve.		
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	5	10
Punë praktike	-	-	-
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	10	10
Ushtrime në terren	1	15	15
Kollokfiume, seminare	2	-	2
Detyra të shtëpisë	-	-	-
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja përfundimtare për provim	1	15	15
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	5	10
Projektet, prezantimet ,etj	3	-	3
Totali			125 orë (5 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime laboratorike, ekspedita konsultime, seminare, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kolokviume, detyre kursi, provime.		
Metodologjia e vlerësimit:	Vlerësimi i parë (kolokvium): 10%, Vlerësimi i dytë (kolokvium): 10%, Seminaret ose angazhime të tjera: 10%, Provimi final: 70%, Total: 100%.		
Literatura			
Literatura primare:	Département Gestion des territoires, Division Agriculture et Forêt Méditerranéennes”International Handbook on Forest Fire Protection Technical guide for the countries of the Mediterranean basin. Miltiadis Athanasiou” Forest fires: management, characteristics and prediction”. Regional Fire Monitoring Center “Forest Fires in South Eastern Europe, Regional Report”.		
Literatura shtesë:	Peter Hirschberger (2016). Causes and effects of global forest fires.		

Plani i dizajnuar i mësimit:

Java	Ligjërata	Ushtrime
<i>Java e parë:</i>	Hyrje. Djegia. Menytrat e transferimit të nxehtesise. Çfarë është vetëndezja, dhe çfarë ndezja? Fazat e djegies të drurit dhe produktet e djegies Çfarë është djegia e drurit?	Demonstrim praktik mbi transferimin e nxehtesise. Si të dallojme vetëndezjen dhe ndezjen. Demonstrim praktik mbi fazat e djegies të drurit dhe produktet e djegies.
<i>Java e dytë:</i>	Produktet e djegies së drurit. Shkaqet për paraqitjen e zjarreve. Zjarret në Kosovë. Institucionet përgjegjëse dhe kuadri ligjor.	Paraqitja e statistikave të ndryshme (nga ana e pedagogut dhe studenteve) mbi zjarret në Kosovë dhe shkaqet e rënies së tyre si në Kosovë ashtu edhe në përgjithësi. Njohja konkretisht me institucionet përgjegjëse të Kosovës dhe kuadrin ligjor. Praktike mbi klasifikimin e zjarreve pyjore.
<i>Java e tretë:</i>	Shkaqet për paraqitjen e zjarreve. Zjarret në Kosovë. Institucionet përgjegjëse dhe kuadri ligjor. Klasifikimi i zjarreve pyjore.	Studimi i ndikimit të llojit të bimesise, topografise, stineve dhe klimes në shfaqjen dhe zhvillimin e zjarreve (drejtim, shpejtësi dhe intensitet). Detyrë kontrolli mbi mbi klasifikimin e zjarreve pyjore.
<i>Java e katërt:</i>	Klasifikimi i zjarreve pyjore. Faktorët që ndikojnë në rritjen e rrezikut për shfaqjen dhe zhvillimin e zjarreve (drejtim, shpejtësi dhe intensitet).	Studimi i paraqitjes së faktorëve të ndryshëm si përbërja llojore e grumbulli, dendësia apo shpërndarja e materialit djegës që ndikojnë në rritjen e rrezikut për shfaqjen dhe zhvillimin e zjarreve.
<i>Java e pestë:</i>	Faktorët që ndikojnë në rritjen e rrezikut për shfaqjen dhe zhvillimin e zjarreve (drejtim, shpejtësi dhe intensitet).	Demonstrime praktike nga aktorët kryesorë në Kosovë (shërbimi pyjor) të përfshirë në luftën ndaj zjarreve pyjore mbi masat për parandalimin e këtyre zjarreve.
<i>Java e gjashtë:</i>	Faktorët që ndikojnë në rritjen e rrezikut për shfaqjen dhe zhvillimin e zjarreve (drejtim, shpejtësi dhe intensitet). Masat për parandalimin e zjarreve pyjore.	Demonstrime praktike nga aktorët kryesorë në Kosovë (komuna) të përfshirë në luftën ndaj zjarreve pyjore mbi masat për parandalimin e këtyre zjarreve (masat parandaluese, përgatitore dhe direkte).
<i>Java e shtatë:</i>	Masat për parandalimin e zjarreve pyjore.	Konkretizimi nepermjet me mjete video dhe në terren i masave direkte (me toke, me uje, me kimikate, eksploziv etj.) për lokalizimin dhe shuarjen e zjarreve pyjore.
<i>Java e tetë:</i>	Masat për parandalimin e zjarreve pyjore.	Konkretizimi nepermjet mjeteve video dhe në terren i mjeteve për shuarjen e zjarreve pyjore. Taktika

		me dy kembe, pengesat kundra zjarrit, kundrazjarri, aviobombardimi etj.
<i>Java e nëntë:</i>	Taktikat për lokalizimin dhe shuarjen e zjarreve pyjore.	Shembuj dhe konkretizime mbi zhvendosjen individuale, ne grupe dhe progresive e zjarrfikësve përgjatë vijës së pozicionit mbrojtës.
<i>Java e dhjetë:</i>	Taktikat për lokalizimin dhe shuarjen e zjarreve pyjore.	Demonstrime video dhe ne terren mbi zhvendosjen individuale, ne grupe dhe progresive e zjarrfikësve përgjatë vijës së pozicionit mbrojtës.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Zhvendosja e zjarrfikësve përgjatë vijës së pozicionit mbrojtës.	Formimi, organizimi si dhe aktoret pjesmarres në shtabin që udhëheq aksionin për lokalizimin dhe shuarjen e zjarrit.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Zhvendosja e zjarrfikësve përgjatë vijës së pozicionit mbrojtës.	Veshjet dhe pajisje të përshtatshme për të shmangur aksidentet e zjarrfikësve në lokalizimin dhe shuarjen e zjarreve pyjore.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Organizimi i lokalizimit dhe shuarjes të zjarreve pyjore të shkallës më të gjerë.	Detyre kontrolli mbi taktikat për lokalizimin dhe shuarjen e zjarreve pyjore. Zhvendosja e zjarrfikësve përgjatë vijës së pozicionit mbrojtës. Parimet dhe paisjet e sigurisë gjatë lokalizimit dhe shuarjes të zjarreve pyjore. Detyre kursi-Evidentimi i nje siperfaqeje pyjore te djegur. Analizimi i shkaqeve dhe masave te marra ne ate rast.
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Organizimi i lokalizimit dhe shuarjes të zjarreve pyjore të shkallës më të gjerë.	Detyre kursi-Evidentimi i nje siperfaqeje pyjore te djegur. Analizimi i shkaqeve dhe masave te marra ne ate rast.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Parimet dhe paisjet e sigurisë gjatë lokalizimit dhe shuarjes të zjarreve pyjore.	Detyre kursi-Evidentimi i nje siperfaqeje pyjore te djegur. Analizimi i shkaqeve dhe masave te marra ne ate rast.
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		
Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata, marrin pjese ne vizita studimore ne terren(ekskursion). Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit dhe mbajtja e qetësisë në mësim po ashtu janë obligative.		